

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

21.11.2023

Aihe: **K 17/2023 vp** Ilmastovuosikertomus 2023
Aika: Keskiviikko 22.11.2023 klo 11.00
Lausuja: Suomen Tuulivoimayhdistys ry

Suomen Tuulivoimayhdistys (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallisen lausuntonsa ilmastovuosikertomuksesta 2023.

Kansallisessa ilmastolaissa on asetettu 60 %:n päästövähennystavoite vuodelle 2030 verrattuna vuoteen 1990. Lisäksi lakiin on kirjattu Suomen kunnianhimoinen tavoite olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen. **Näistä tavoitteista on tärkeää pitää kiinni, sillä vähähiilisestä yritystoiminnasta on kasvamassa entistä vahvempi veturi Suomen taloudelle ja työllisyydelle.** Yrityksille tärkeää on ennustettava ja vakaa investointiympäristö, jonka yksi osatekijä on kunnianhimoisen ilmastopolitiikan jatkaminen.

Ilmastovuosikertomuksen mukaan **erityisesti päästökauppasektorin päästöt vähenivät selvästi edellisvuodesta.** Vuonna 2022 päästökauppasektorin päästöjen vähenemissä ilmastovuosikertomuksessa esiin nostetun maakaasun käytön puolittumisen lisäksi Suomeen valmistuneella uudella päästöttömällä sähköntuotantokapasiteetilla on merkittävä rooli. Vuosina 2019–2022 Suomeen on valmistunut markkinaehtoisesti, ilman valtion taloudellista tukea, huomattavat määrät uutta tuulivoimakapasiteettia. Suomen tuulivoimakapasiteetti on kolminkertaistunut kesäkuuhun 2023 mennessä vuodesta 2018. **Tuulivoiman osuus Suomen sähköntuotannosta on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 2018 vuoteen 2022 (9 % vuonna 2018, 16,7 % vuonna 2022).**]

Kasvava tuulivoimakapasiteetti tarkoittaa Suomelle merkittäviä investointeja. **Vuonna 2022 tuulivoimainvestointien osuus oli 48 % kaikista teollisuuden kiinteistä investoinneista.** Tuulivoiman suorien aluetalousvaikutusten lisäksi edullinen, puhdas tuulivoimasähkö on keskeisin tekijä puhtaan teknologian investointien, kuten vedyntuotannon, houkuttelemisessa Suomeen.

Nyt on ensiarvoisen tärkeää saada teollisuuden sähköistymisen ja vetytalouden investoinnit liikkeelle. Kaavoituksen ja luvituksen sujuvoittaminen sekä veropäätökset ovat tässä keskeiset työkalut. Lisäksi **energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuella olisi hyvä säätää jatkoa**

myönteisen sähköistymiskehityksen ylläpitämiseksi ja Suomen kansainvälisen kilpailukyvyn takaamiseksi. Merituulivoiman kiinteistöveron lasku vauhdittaisi merialueen investointeja samaan tapaan, kuin sähköveron lasku on vauhdittanut mm. teollisen koko luokan kysyntäjoustoratkaisujen rakentamista. Tällä hetkellä merituulivoiman maatuulivoimaa huomattavasti korkeampien investointikustannusten takia kiinteistöveron taso merialueella on yli kolminkertainen maatuulivoimaan verrattuna. Aluevesillä merituulivoiman kiinteistövero pitäisi laskea tuotantoon suhteutettuna (€/MWh) samalle tasolle maatuulivoiman kanssa.

Myös ilmastovuosikirjassa on nostettu esiin **kuntien avainasema Suomen pyrkiessä hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä.** Kuntien rooli on aivan keskeinen myös tuulivoimahankkeiden sekä sähkön kulutusta lisäävien vihreän teollisuuden uusien investointien toteutumisessa. Kunta vastaa hankkeen kaavoituksessa ja päättää, rakennetaanko kunnan alueelle esimerkiksi tuulivoimaa vai ei. Tuulivoiman ilmastohyödyt ovat kansallisia ja globaaleja, mutta haitat (ääniympäristön ja maiseman muuttuminen) ovat paikallisia. **Kuntien keskeisin motiivi tuulivoimaosayleiskaavan laatimiseksi on voimalaitoksen kiinteistöverohyödyn pysyminen täysimääräisesti kunnassa. Tästä linjauksesta tulee pitää kiinni nyt käynnistyneessä valtiosuusuudistuksessa.** Kyse on myös konkreettisesta tavasta kannustaa paikallisella tasolla toteuttamaan ilmastoratkaisuja ja uusiutuvan energiantuotannon hankkeita, mikä osaltaan edesauttaa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Kunnioittaen

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen Tuulivoimayhdistys ry p. 040 771 6114